

Koncept 'public transport deserts' – aplikácia na územie Slovenska

Richard Hluško - Marcel Horňák

Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a
územného rozvoja

Prírodovedecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kde sa vzal koncept *public transport deserts*?

- Public transport deserts/transit deserts (Jiao 2017) = územia s vysokým dopytom po verejnej doprave, ale s nedostatočnou ponukou verejnej dopravy („... transit demand is significantly greater than the supply...“, Jiao 2017, s. 529)
- Vychádza zo staršieho konceptu 'food deserts' (Cummins & Macintyre 2002, Wrigley 2009, Križan et al. 2015, etc) – územia s nedostatočným prístupom ku kvalitným zdrojom potravín

Dallas

0 10 Miles

Demand

Supply

Gap

Transit Dependent Population

Under 10%
10% - 24.9%
25% - 49.9%
50% - 74.9%
Over 75%
Water

Transit Supply

-0.92 - -0.51
-0.5 - -0.01
0 - 0.49
0.5 - 0.99
1 - 6.92
Water

Gap
(Supply) - (Demand)

-8.59 - -1.01
-1 - -0.01
0 - 0.99
1 - 1.99
2 - 7.16
Water

Source: Jiao (2017)

Ako definovať dopyt po (verejnej) doprave?

Ekonomický pohľad: dôraz na zistovanie elasticity dopytu (napr. vplyv ceny, rýchlosťi, vyťaženosťi, (ne)zamestnanosti, ... Paulley et al. 2006, Gnap et al. 2006, Fitzová et al. 2021...)

Jiao (2017) – adaptované na databázové zdroje v prostredí USA:

Household drivers = (population age 16 and over) – (persons living in group quarters) (1)

Transit-dependent household population = (household drivers) – (vehicles available) * national level carpooling ratio (2)

Transit-dependent population = (transit-dependent household population) + (population ages 12–15) + (non-institutionalized population living in group quarters) (3)

group quarters: napr. ubytovanie študentov, seniorské domy, atď.

Ako definovať ponuku verejnej dopravy?

Jiao (2013, 2017, Jiao&Dillivan 2013, upr.)

1. Number of transit stops within each block group
2. Frequency of transit service within each block group (based on weekday service)
3. Number of transit routes within each block group
4. Total length of sidewalks (miles) in each block group
5. Intersection density in each block group

Equity Indicators	Income and Social Class						Mobility Need and Ability					
	Transit users	Disabled	Distance from CBD	Socially isolated	Seniors	Youth	Education	Job level	Emigration status	Housing rent	Car ownership	Income
Frequency	7	4	2	3	3	2	3					2
Nazari Adli et al. 2019		■										
Chen et al. 2019							■			■		
Currie 2010	■	■	■			■	■	■		■	■	
Delbosc and Currie 2011	■	■						■	■			
Foth et al. 2013	■		■	■	■							
Manaugh and Ahmed El-Geneidy 2012	■				■	■	■					■
Ricciardi et al. 2015	■	■								■		
Junfeng Jiao 2017			■									
Aman and Smith-Colin (2020)	■	■	■	■		■	■	■	■		■	■

Source: Aman and Smith-Colin (2020)

- Aman&Smith-Colin (2020): transit dependency estimation

Good transit factors and indicators.

Factor	Indicator
Connectivity to the network	Bus stop service coverage area Density of bus stops Route coverage ADA accessibility
Connectivity to destinations	Number of accessible jobs in one hour Number of accessible medical facilities in one hour
Service frequency	Bus arrivals during weekdays between 6:00 am - 10:00 am Bus arrivals during weekends between 9:00 am - 4:00 pm Bus arrivals during weekdays overnight between 12:00 am - 5:00 am
Flexibility and time efficiency	Number of routes Number of accessible jobs in 30 min Number of accessible medical facilities in 30 min Number of accessible grocery stores in 30 min

Čo vieme odhadnúť?

- **Dopyt?**

- Počet automobilov/1000 obyv.
- Podiel ekonomicky aktívnych vs ekonomicky závislých
- Štruktúra zamestnanosti (nezamestnanosť)

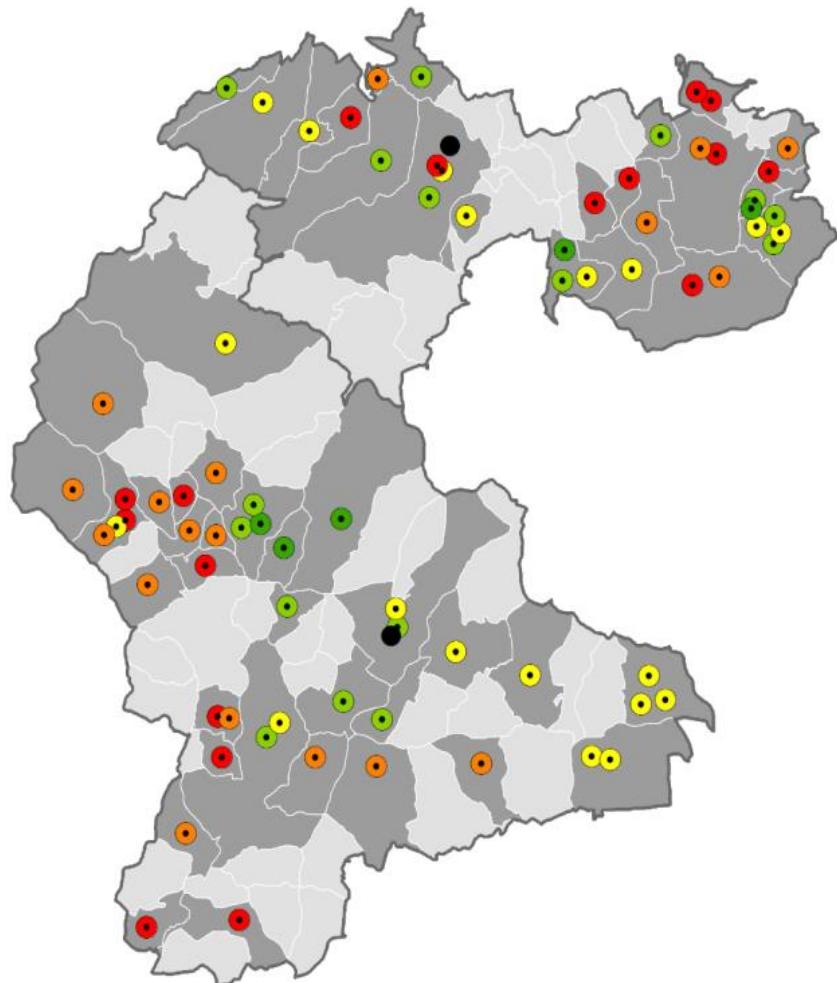
- **Ponuka?**

- Hustota zastávok VD (na plochu, 1000 obyv. ...)
- dostupnosť zastávok VD (hustota chodníkov, vzdialenosť k zastávke...)
- Kvalita obslužnosti zastávok VD/v sedle, špičke (databáza INPROP)

Čo nevieme odhadnúť?

- Kde sú prechodne bývajúci zamestnanci? Ako sa prepravujú?
- Podobne: študenti? Seniori?
- Flotila služobných vozidiel?

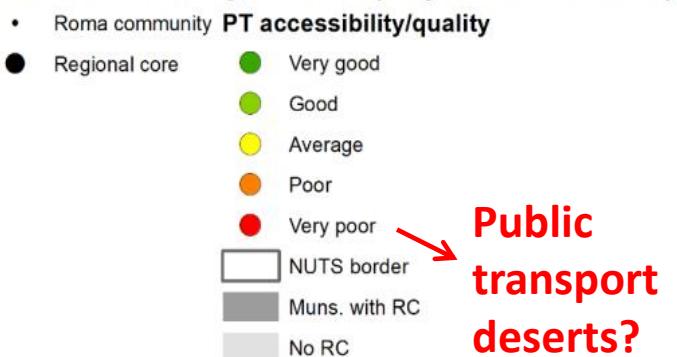
A typology of PT accessibility&quality in Roma communities (one of the variants)

0   10   20   40 km

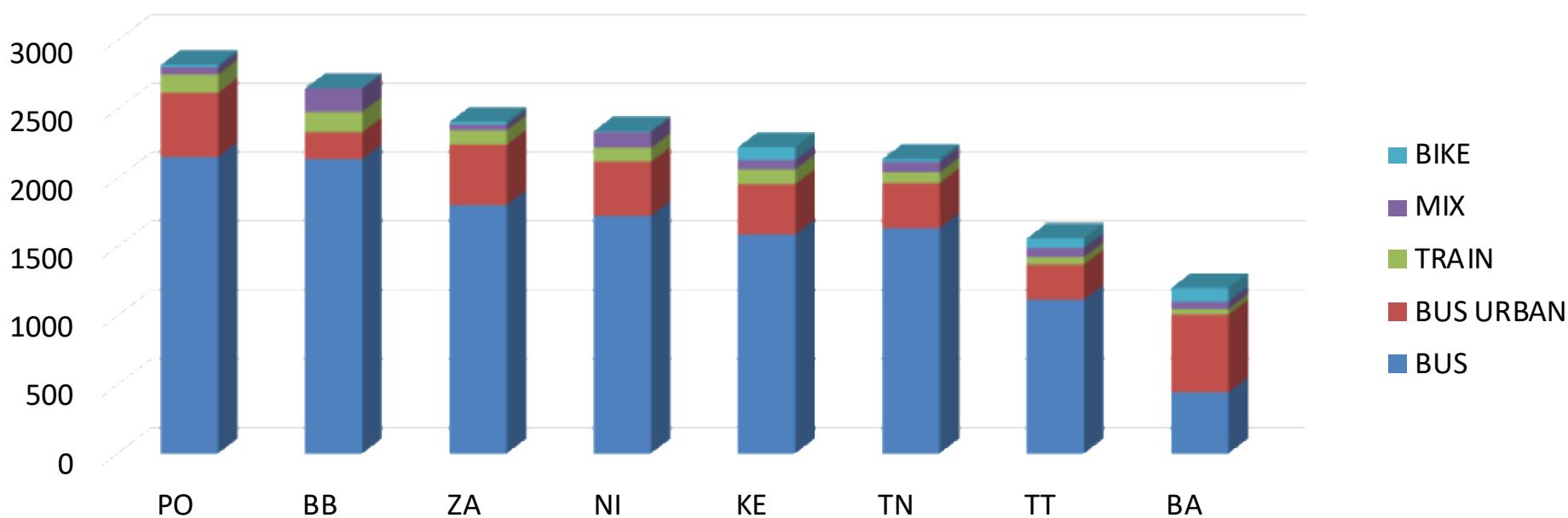
Synthesis of:

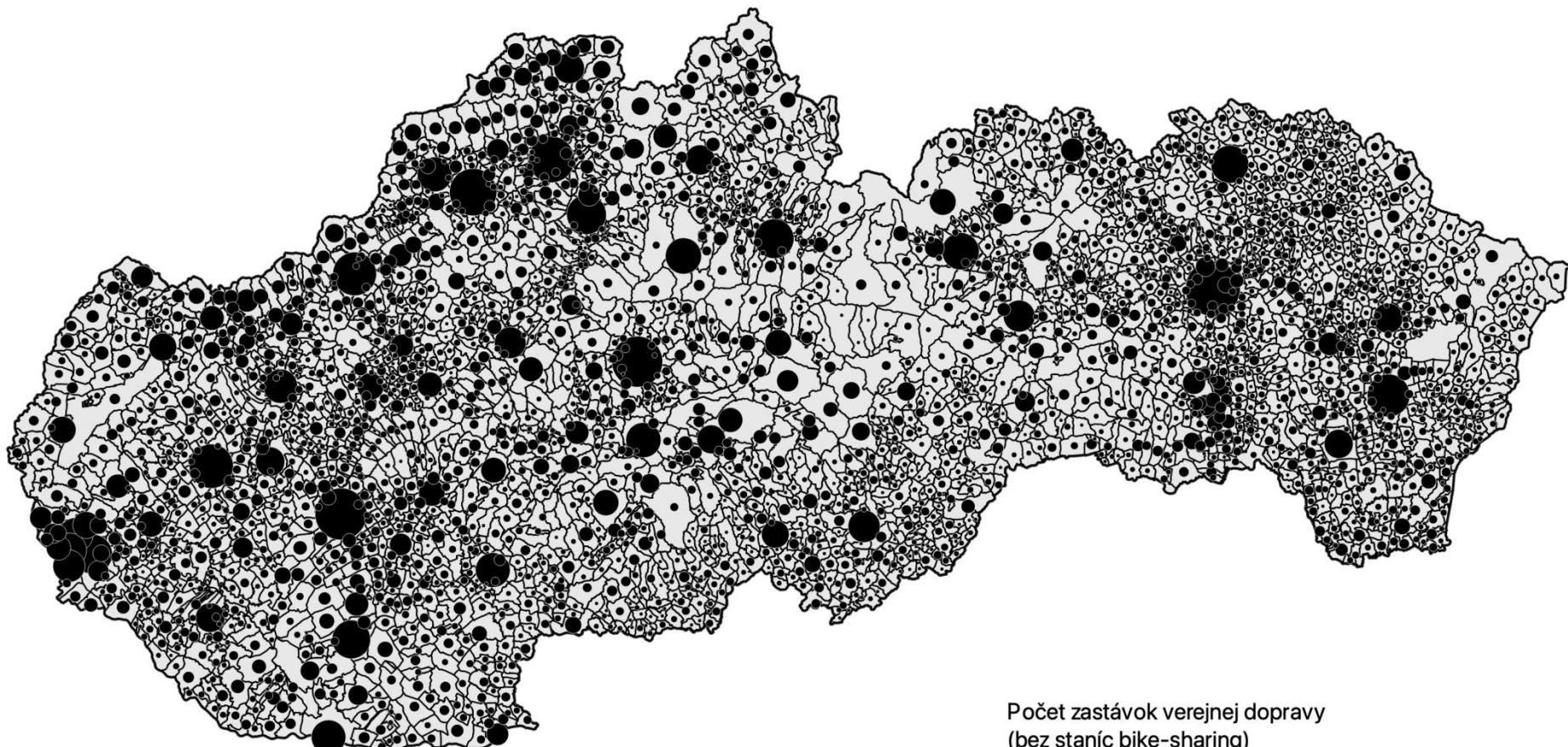
- 1) walking distance to the nearest public bus stop
- 2) no. of services to/from regional core (peak hour services)
- 3) no. of services to/from regional core (off-peak hour services)

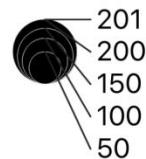
Databáza zastávok VD na SR

- ubian.sk -> TransData (Žilina)
- HW a SW vo verejnej doprave (pre prepravcov)
- Pracovná verzia databázy (17,5 tis. lokalizačných bodov)

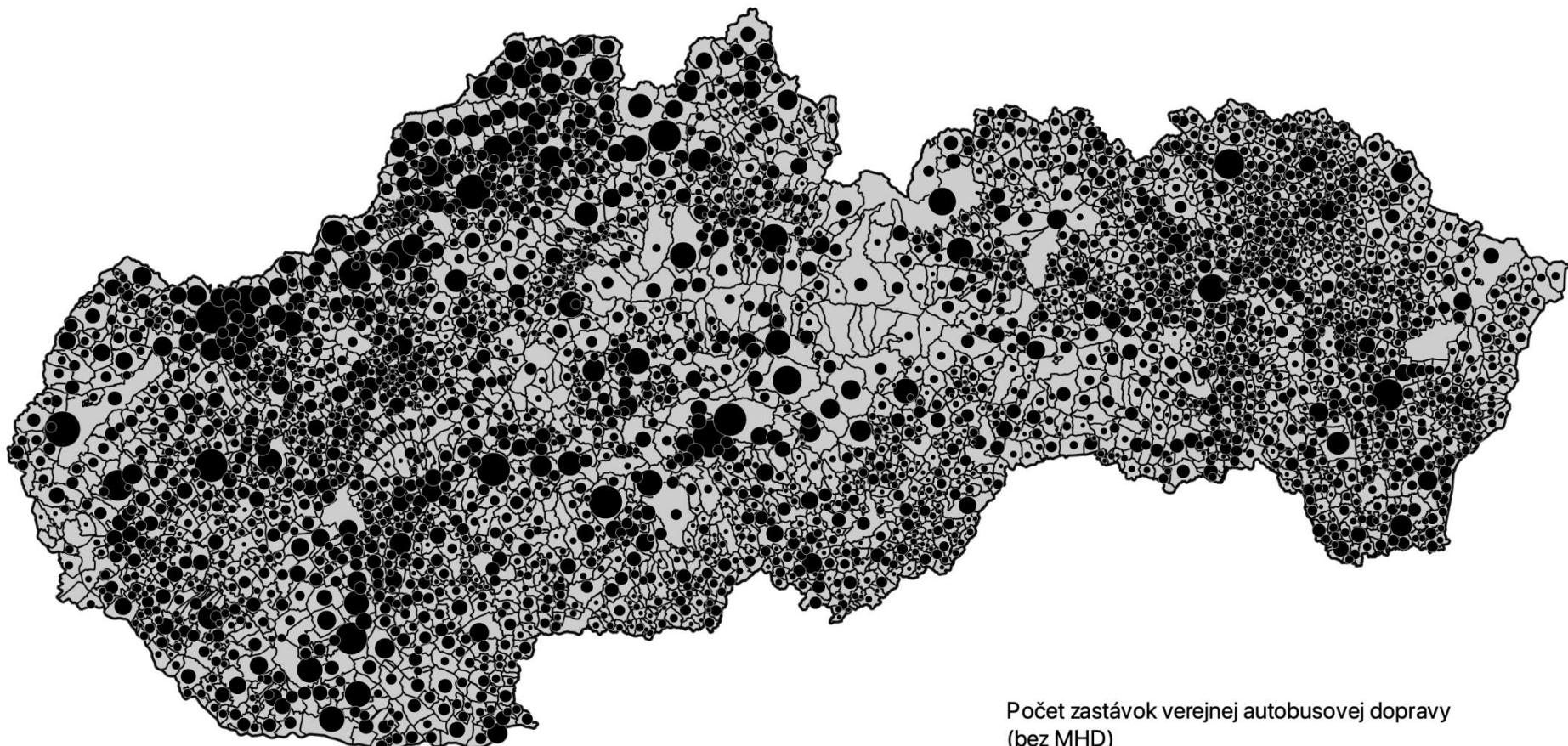

Počet zastávok verejnej dopravy
(bez staníc bike-sharing)

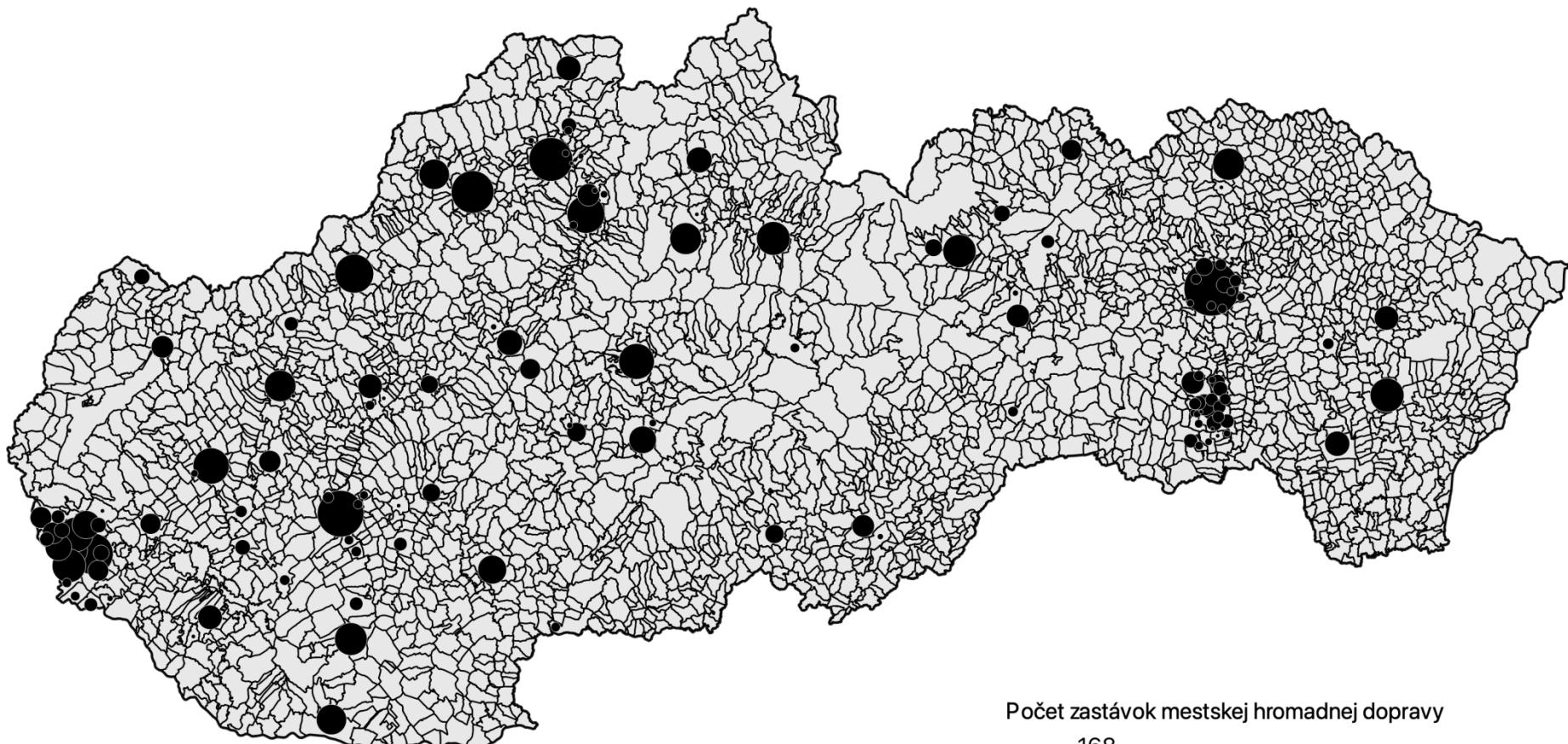
0   25   50   75 km

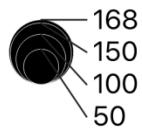
Počet zastávok verejnej autobusovej dopravy
(bez MHD)

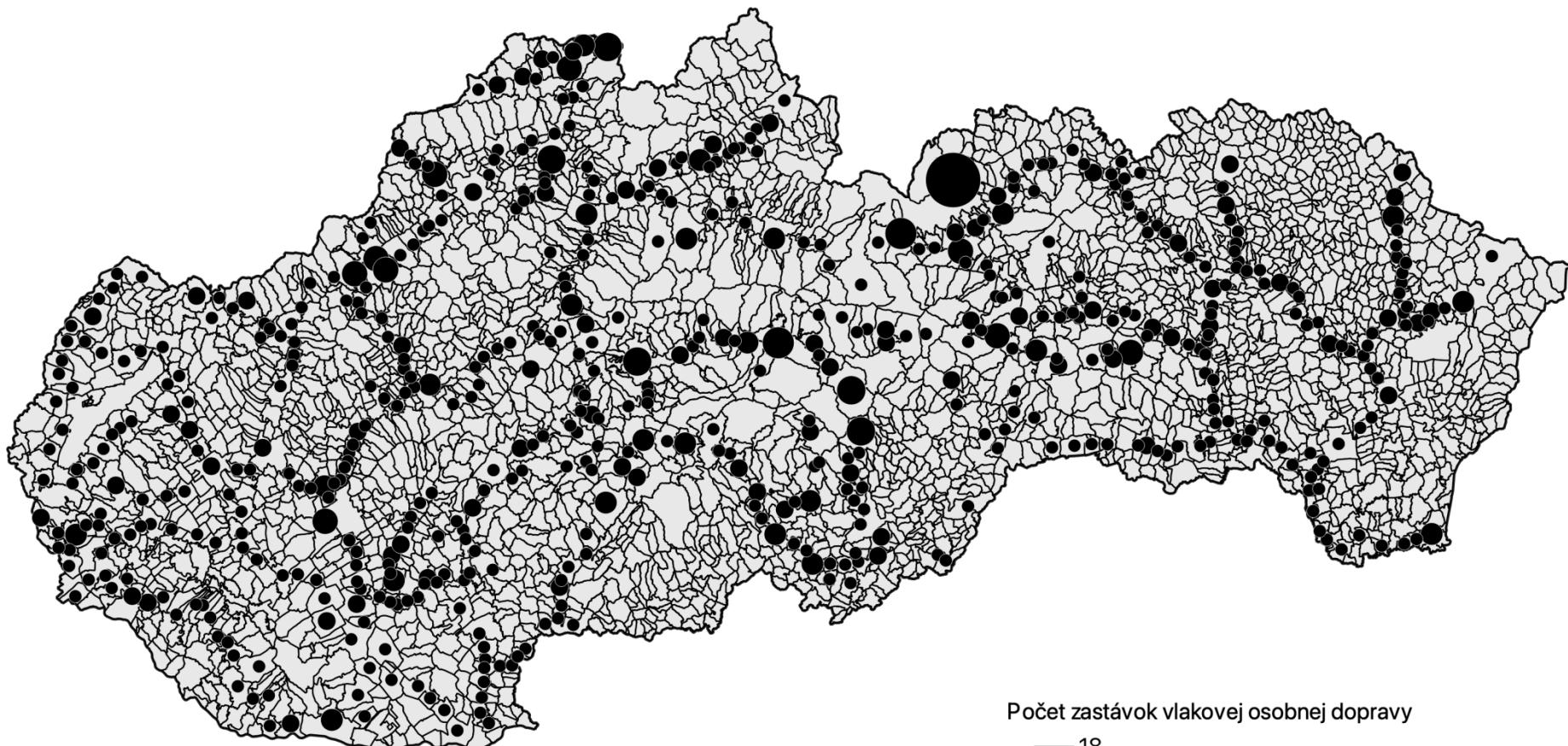
0   25   50   75 km

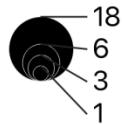
Počet zastávok mestskej hromadnej dopravy

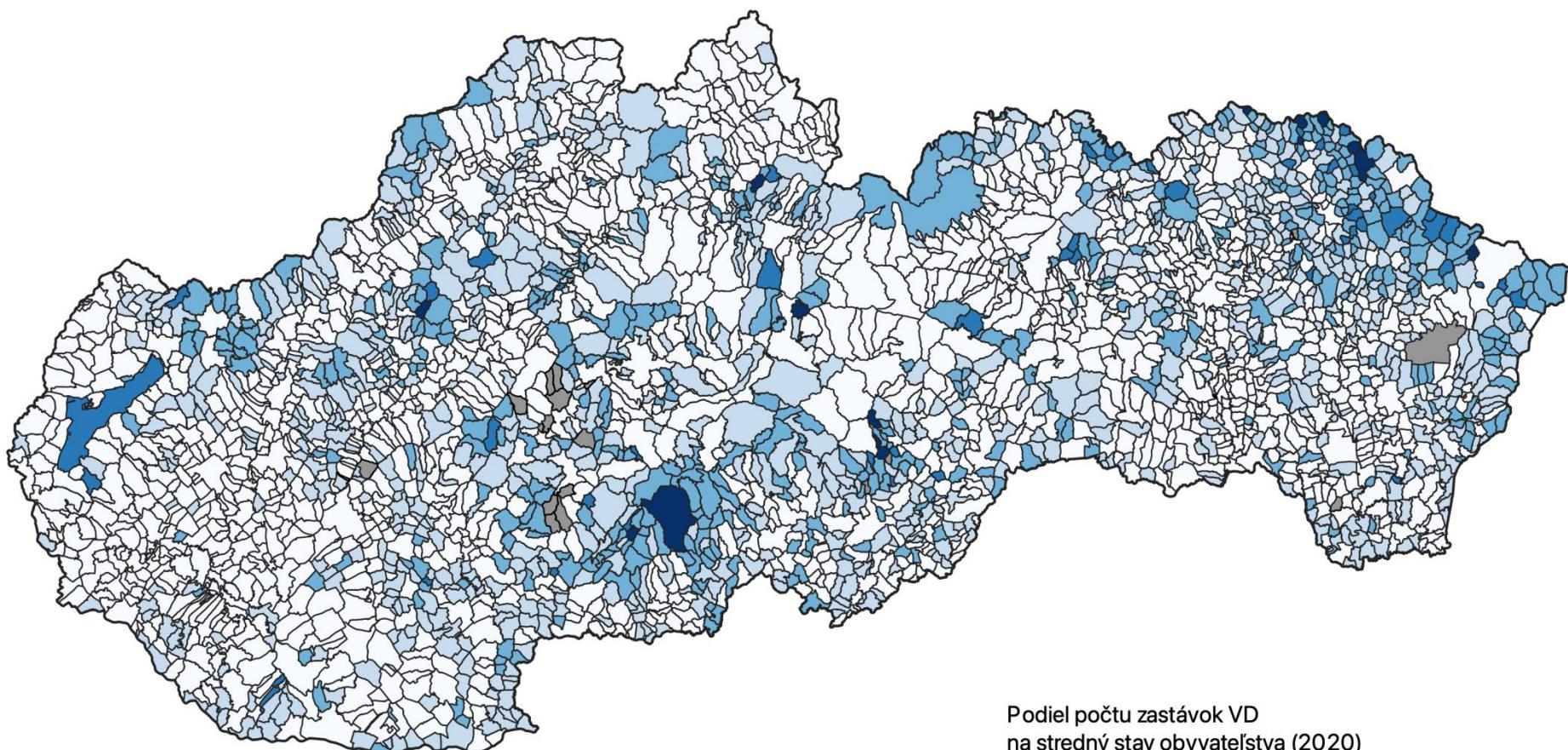
0   25   50   75 km

Počet zastávok vlakovej osobnej dopravy

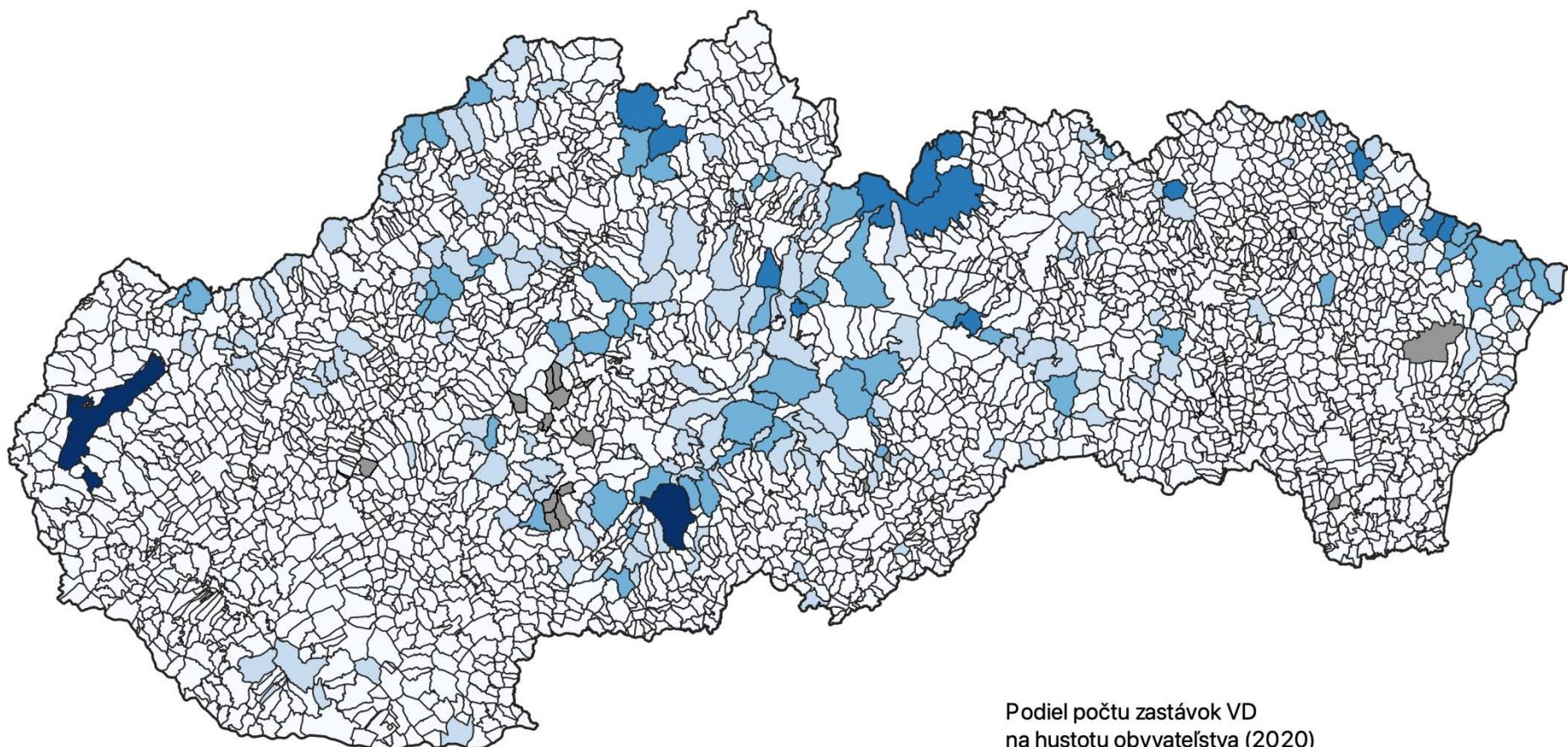
0   25   50   75 km

Podiel počtu zastávok VD
na stredný stav obyvateľstva (2020)

- [Dark grey square] 0.0 - 0.0
- [Light blue square] 0,01 - 0,25
- [Medium light blue square] 0,5 - 1
- [Medium blue square] 1 - 3
- [Darker blue square] 3 - 6
- [Darkest blue square] 6 - 13,89

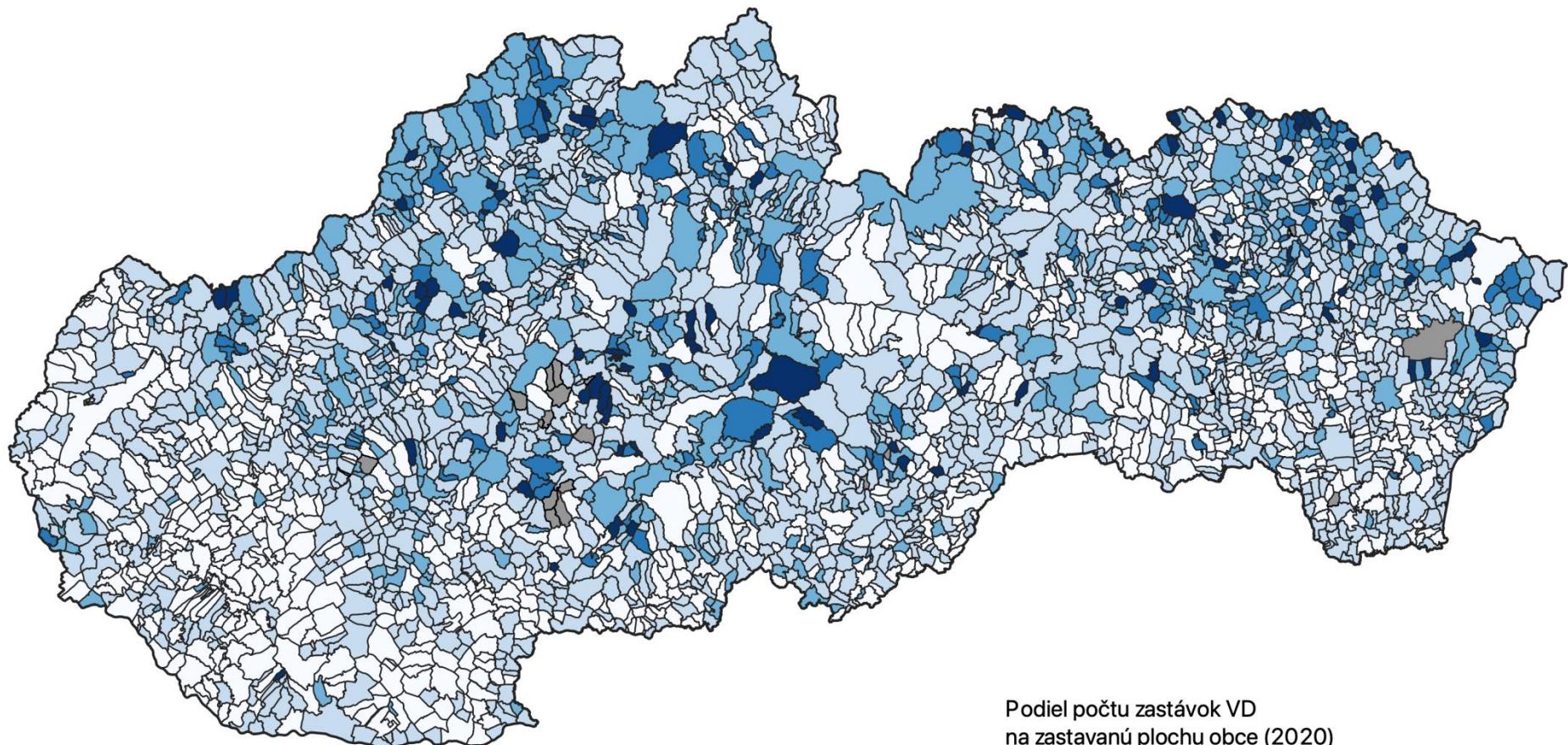
0   25   50   75 km

Podiel počtu zastávok VD
na hustotu obyvateľstva (2020)

- [Grey square] 0,0 - 0,0
- [Light blue square] 0,01 - 0,25
- [Medium blue square] 0,25 - 0,5
- [Dark blue square] 0,5 - 1
- [Very dark blue square] 1 - 5
- [Darkest blue square] 5 - 20

0   25   50   75 km

Podiel počtu zastávok VD
na zastavanú plochu obce (2020)

- 0.0 - 0.0
- 0,01 - 0,25
- 5 - 10
- 10 - 15
- 15 - 20
- 20 - 47,8

0   25   50   75 km

Ďakujeme za pozornosť a
hlavne za trpezlivosť!

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

